

Vis van de maand

Anomalochromis thomasi (Boulenger 1915)

Martin Byttebier, Aquatropica Kortrijk

Algemeen: Orde: PERCIFORMES (baarsachtigen)

Familie: CICHLIDAE

Onderfamilie: PSEUDOCRENILABRINAE

Synoniem: *Paratilapia thomasi*, *Pelmatochromis thomasi*,
Hemichromis thomasi

Voorkomen: hun natuurlijk leefgebied bevindt zich in de kustrivieren van Guinee (vanaf de Konkouré), Sierra Leone en Liberia (tot aan de rivier Saint John). Daar zijn ze meestal te vinden in kleine bosrivieren met veel overhangende vegetatie. Het water is vaak theekleurig door de vele tannines, ontstaan door rottende organische stoffen van in het water gevallen bladeren en takken. Qua chemische samenstelling kan men deze wateren vergelijken met de zwartwaterkreken van Zuid-Amerika.

Geslachtsonderscheid: niet echt zichtbaar. De mannetjes worden over het algemeen iets groter dan de vrouwtjes en hebben iets minder uitgesproken zwarte markeringen.

Grootte: worden maximaal 6-8 cm groot.

Gedrag: is zeer vreedzaam, maar tijdens het broeden zijn ze territoriaal. Hou ze niet samen met energieke vissen, daar *A. thomasi* een nogal schuchtere en teruggetrokken vis is. Goede bakgenoten zijn onder andere kleine Afrikaanse dwergcichliden, *Corydoras*-soorten, kleine karperzalmen en labyrintvissen. Ze leven in een vrij los schoolverband en het is daarom beter ze in een kleine groep te houden.

Bakinrichting: de bak wordt best ingericht met vlakke rotsen, die dienst kunnen doen als afzetplaats. Gezien hun eerder schuw karakter moet men de bak tevens voorzien van veel schuilplaatsen. Dit kan met wortels en stukken kienhout zijn, maar ook met aarden potten, enz. Bijkomende bescherming kan worden gegeven door de bak te beplanten. Deze cichlide laat de planten met rust. In feite kan deze vis zeer goed gehouden worden in een plantenbak. Tegenover de waterwaarden is deze cichlide erg tolerant, temperatuur: 23-27 °C, pH: 5,5-7,5, hardheid: 2-15 DH.

Voedsel: op de menukaart van in het wild levende thomasi's staan hoofdzakelijk insectenlarven, kleine kreeftachtigen en kleine, in het water gevallen insecten. In het aquarium ontpoppen ze zich tot alleseters. Alle gangbare visvoeding nemen ze met graagte aan. Cichlidenkorrels van goede kwaliteit kunnen als hoofdvoedsel dienen, maar natuurlijk moet men ervoor waken niet te eenzijdig te voeden. Die korrels kan men afwisselen met allerhande levend en diepgevroren voeder.

Kweken: behoort tot de gemakkelijkste soort. Als alle hierboven beschreven voorwaarden vervuld zijn, kan het bijna niet anders dat de thomasi zich voortplant. Het enige probleem kan zijn paartjes te vinden. Mede daarom is het best dat men deze dwergcichliden in een groepje van zes of meer aankoopt en ze samen laat opgroeien. Op deze manier zullen er op een natuurlijke manier paartjes gevormd worden. Daar de thomasi monogaam is zal je

direct merken wanneer er paartjes gevormd worden.

Ze zullen zelfs in een gezelschapsbak overgaan tot kweken, maar de kans dat je verblijd zal worden door jongbroed is eerder klein te noemen. De thomasi is, zoals eerder vermeld, te zachtvaardig van karakter om het jongbroed afdoende te beschermen tegen

over nachtelijke predatoren, zoals meervallen en modderkruipers. Zelfs tijdens de dag staan ze tegenover snelle predatoren vrij machteloos. Dit is meteen ook een van de redenen waarom de thomasi niet samen gehouden mag worden met grote karperzalmen en karperachtigen.

Als je gericht wilt kweken is het beter dat je ze onderbrengt in een aparte kweekbak. Een bakje van 80-100 l is het minimum voor één kweekstelletje. Dit lijkt misschien wat overdreven voor een visje van maximaal 8 cm, maar het heeft toch zo zijn redenen. In een te kleine bak kan het vrouwtje, als ze om een of andere reden niet kan ingaan op de avances van haar partner, zich niet terugtrekken naar veiliger oorden en loopt ze zo risico op letsels. Er zijn zelfs enkele gevallen bekend waarbij het vrouwtje uiteindelijk het tijdelijke met het eeuwige ruilde.

De thomasi is een substraatbroeder, de bak moet dus ingericht worden met voorwerpen waarop ze hun eieren kunnen afleggen, zoals platte stenen, stukken kienhout of halve kokosnootschalen.

Wanneer het vrouwtje klaar is om eieren af te zetten, zal ze beginnen met enkele potentiële afzetplaatsen rond het territorium van het mannetje te kuisen. Waarna het mannetje inpikt met het helpen reinigen van een bepaalde plaats. Op die plaats legt het vrouwtje dan een rijtje eieren, waarop ze zich dan terugtrekt en het mannetje de kans geeft om de eieren te bevruchten. Op die manier kunnen er tot 500 eieren bevrucht worden. De eitjes hebben zo'n 48 uur nodig om uit te komen en gedurende deze periode zal het mannetje de afzetplaats verdedigen, terwijl het vrouwtje zich bezighoudt met het reinigen en

het bewaaiëren van de eitjes en eventuele indringers die ontsnapt zijn aan de aandacht van het mannetje, te verjagen.

Tijdens deze periode zal het paartje ook een aantal ondiepe putjes graven in het zand. Deze dienen om de pas uitgekipte vis-senlarven in onder te brengen. Na het uitkippen duurt het ongeveer 72 uur vooraleer het jongbroed begint vrij rond te zwemmen.

De vreedzame dimantgoerami (*Trichopodus leerii* syn. *Trichogaster leerii*) is een goede medegezel voor de thomasi

Gedurende deze periode zal het paar de larven verschillende keren verhuizen van put. Het kan gebeuren dat jonge koppeltjes hun eerste eiafzetting zullen oppeuzelen, maar daarna worden ze meestal goede ouders.

Het bijzondere aan deze cichlide is dat het jongbroed al vrij rondzwemt, terwijl hun dooierzak nog niet volledig verteerd is. Het duurt nog zo'n 12 tot 16 uur vooraleer hun voedselreserve uitgeput is. Daarna kan men de kleintjes voeden met microwormen en zeer kleine *Artemia*-nauplii. Na een week kan men dan overschakelen op iets groter voedsel.

Het paartje zal ongeveer een maand hun broed verzorgen waarna ze terug kunnen overgaan tot kweken.

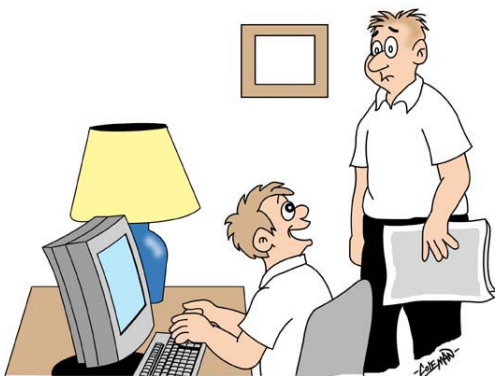
In vergelijking met *Hemichromis*-soorten en andere Afrikaanse dwergcichliden groeit de thomasi relatief traag. Onder optimale omstandigheden duurt het zes weken om een lengte van 1 cm te bereiken. Gewoonlijk bereiken ze hun seksuele volwassenheid slechts na tien maanden bij een lengte ongeveer 4,5 cm.

Opmerkingen: in de bakken van de aquariumwinkels worden ze gewoonlijk over het hoofd gezien door de klanten, omdat jonge thomasi's nogal flets van kleur zijn. In feite is *A. thomasi* de beste keuze voor hen die voor de eerste keer dwergcichliden willen houden. Ze stellen geen overdreven eisen qua waterkwaliteit, zijn vreedzaam, kweken gemakkelijk en bovendien zijn ze best mooi te noemen, eens ze het naar hun zin hebben in het aquarium.

Op heden is dit geslacht *Anomalochromis* monotypisch, het bevat dus slechts één soort, *A. thomasi*

Bronnen:

- Daget, J., Grosse, J.-P., Teugels, G. G. & van den Audenaerde, Thys D. F. E.** 1991. Check-list of the freshwater fishes of Africa. CLOFFA. ISBN Bruxelles, MRAC Tervuren, ORSTOM Paris. v. 4: i-xii + 1-740.
- Eschmeyer, W. N. & Fricke, R.** (eds.). Catalog of Fishes. California Academy of Sciences (<http://research.calacademy.org/research/ichthyology/catalog/fishcatmain.asp>). Electronic version accessed 09/10/ 2012.
- Froese, R. & Pauly, D.** (Eds.). 2012. FishBase. World Wide Web electronic publication. www.fishbase.org. version (10/2012).
- Lévêque, C., Paugy D., & Teugels, G. G.** (eds.). 1992. Faune des poissons d'eaux douces et saum tres de l'Afrique de l'Ouest. Collection Fauna tropicale no. XXVIII. v. 2: 389-902.
- Loiselle, P.** 1997. The dwarf jewel fish, *Anomalochromis thomasi* (Boulenger 1915). The Cichlid Room Companion. Retrieved on October 10, 2012, from: <http://www.cichlidae.com/article.php?id=53>.
- Riehl, R. & Baensch, H. A.** 1985. Aquarien Atlas Bd. 1 (5. auflage). 992 p. Mergus Verlag GmbH, Melle.
- Sonnenberg, R.** 2005. *Anomalochromis thomasi*. DATZ 58(10): 4 (Aquarien-Praxis).
- Van den Nieuwenhuizen, A.** 2000. Afrikaans juweeltje (deel 1). Aquariumwereld 53(3): 58-62.
- Van den Nieuwenhuizen, A.** 2000. Afrikaans juweeltje (slot). Aquariumwereld 53(5): 120-125.

"Ik moet mijn huiswerk niet maken.
Ik heb het uitbesteed aan een Chinese jongen."

iMac voor heren

iMac voor dames

